

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a ... Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe; ügyintéző: dr. László Zoltán ügyvéd) által képviselt felperesnek (felperes címe) a dr. Hollósy Tamás ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt ... Biztosító Zrt. (alperes címe) alperes ellen biztosítási szerződés teljesítése iránt a Zalaegerszegi Városi Bíróság előtt 12.P.20.299/2009. számon megindított, és a Zala Megyei Bíróság 2010. április 22-én 3.Pf.20.325/2010/4. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 19. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 3.Pf.20.325/2010/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Zalaegerszegi Városi Bíróság 12.P.20.299/2009/16. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 142.000 (Egyszáznegyvenkettőezer) forint együttes másodfokú-, és felülvizsgálati perköltséget.

I n d o k o l á s :

Az **A.F.** Kft. tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsit 2006. június 12-től a felperes használta azzal a szóbeli megállapodással, hogy egy évi tesztautókénti üzemeltetés után a gépkocsit megvásárolja a társaságtól. A felperes 2006-ban Multi Casco Plus gépjármű biztosítási szerződést kötött az alperessel, amelyben a felperest szerződő félként, az **A.F.** Kft.-t biztosítottként jelölték meg. 2007. októberében az **A.F.** Kft. eladásra kínálta a gépkocsit a felperesnek, akinek az anyagi helyzete nem tette lehetővé annak megvételét. Ezért **P.J.**-el - a rokona férjével - úgy állapodott meg, hogy ő vásárolja meg a járművet az **A.F.** Kft.-től és azt megállapodásuknak megfelelően a felperes használatába adja. A gépjármű tulajdonosa személyében történő változást elmulasztották bejelenteni az alperesi biztosítónak. A felperes ezt követően is maga használta a gépjárművet, alkalmanként kölcsönadta **P.J.** részére, aki a gépjárművel 2008. május 26-án balesetet szenvedett. **P.J.** a saját költségén kijavíttatta a gépkocsit, a javítási költség 1.517.614

forintot tett ki. A felperes mint szerződő fél 2009. februárjáig folyamatosan megfizette a biztosítási díjat, ezt követően a biztosítás a díj nem fizetése miatt megszűnt. A biztosító az időközbeni tulajdonosváltozásra, illetve a biztosítási érdek megszűnésére tekintettel a kár megtérítését megtagadta. Az **A.F.** Kft. és **P.J.** a Multi Casco Plus gépjármű biztosításból eredő igényeiket írásban a felperesre engedményezték.

A felperes keresetében a javítási költség mint kár 10% önrésszel csökkentett összegének a megfizetésére kérte az alperest kötelezni a Multi Casco Plus gépjármű biztosítási szerződés alapján. Arra hivatkozott, hogy a gépjármű használata, annak megóvása okán érdekeltként kötötte meg a biztosítási szerződést és ez az érdekeltisége 2008. év végéig fennállt, amikor **P.J.**-nek végleg átadta a gépkocsit.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az **A.F.** Kft. mint biztosított érdekeltisége a gépkocsi elidegenítésével megszűnt és erre tekintettel a biztosítási szerződés is megszűnt. A követelésösszezszerűségét nem vitatta, és azt a tényt sem, hogy a felperes 2009. február végéig eleget tett a díjfizetési kötelezettségének.

Az alperes beszámítási kifogást terjesztett elő 166.719 forint erejéig a Ptk. 554.§-ára hivatkozással az évi biztosítási díj kiegészítésére vonatkozóan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.365.852 forintot és ezen összeg után 2008. május 27. napjától járó késedelmi kamatait valamint 168.300 forint perköltséget. Döntése indokai szerint a felperes mint szerződő fél a szerződés megkötésekor mint használó volt érdekelt a gépjármű megóvásában. Ugyanakkor a Ptk. 548.§-a értelmében a szerződést saját érdekeltiség nélkül érdekelt személy (tulajdonos, biztosított) javára is megköthette. A perbeli esetben a biztosító a biztosítási szerződést annak ismeretében, hogy a felperes sem tulajdonosként, sem üzembentartóként a gépjármű-nyilvántartásba nem volt bejegyezve, a biztosítási szerződést megkötötte. Így a felperes vagyontárgy megóvásában való érdekeltiségét, illetve harmadik személy javára kötött szerződés esetén a harmadik személy érdekeltiségét nyilván nem kérdőjelezte meg. Az érdekeltiség tényét bizonyítja, hogy a szerződő felperes a Casco biztosítási szerződésből eredő díjfizetési kötelezettségének egészen 2009. februárjáig - a tulajdonosváltozástól függetlenül - folyamatosan eleget tett. A használat ténye alapján is megállapíthatónak látta az elsőfokú bíróság a szerződő fél oldalán az érdekeltiséget figyelemmel arra is, hogy a használat tényéről a perben meghallgatott valamennyi tanú egyöntetűen a felperessel egyezően nyilatkozott. A változásbejelentés elmaradása a biztosító mentesülését eredményezi, amennyiben az a kár bekövetkeztében

közrehatott. Mivel tulajdonosváltás bejelentésének elmulasztása esetén ez fogalmilag kizárt, nem eredményezheti az alperes mentesülését. Az alperes a szerződő fél helyett a biztosított új tulajdonos **P.J.** javára lenne köteles teljesíteni, aki a szerződésből eredő valamennyi igényét és jogát a felperesre engedményezte. Mindezért az elsőfokú bíróság az összegében nem vitatott követelés megfizetésére kötelezte az alperest, elutasítva a beszámítási kifogást azzal, hogy a felperes a káresemény évére vonatkozó díjat megfizette.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint a felperes mint szerződő fél az eredeti biztosított, az **A.F.** Kft. érdekében kötötte meg az alperessel a Casco biztosítási szerződést. Így a vagyontárgy megóvásában való érdekelttség vizsgálata csak a biztosított szempontjából releváns. Ez az érdekelttség pedig az autó eladásával az **A.F.** Kft. vonatkozásában megszűnt, ami az eladás hónapjának a végével a biztosítási szerződés törvény szerinti megszűnését idézte elő [Ptk. 545.§ (2) bekezdés]. Ebből az következik, hogy a szerződés megszűnése után bekövetkezett káresemény vonatkozásában az alperest nem terheli megtérítési kötelezettség.

A felperes a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte a Ptk. 545.§-ának (2) és a Ptk. 548.§-ának a megsértésére hivatkozással. Indokai szerint a Ptk. 548.§-a egyértelművé teszi, hogy nemcsak a biztosított biztosítási érdeke létezik, az is köthet vagyonbiztosítási szerződést „aki a vagyontárgy megóvásában érdekelt”. Azért kötötte meg a biztosítási szerződést és fizette a díjat, hogy kár esetén a biztosító álljon helyt helyette a tulajdonossal szemben. Arra is hivatkozott, hogy a Multi Casco Plus biztosítási szabályzat 3.2. pontja szerint a biztosított „a jármű tulajdonosa”. Miután a biztosított ilyen módon egyértelműen meghatározott, ebből következően nem szükséges szerződésmódosítás ahhoz, hogy az új tulajdonos biztosított pozícióba kerüljön. Téves a másodfokú bíróság álláspontja abban, amely szerint „a felperes mint szerződő fél az eredeti biztosított, az **A.F.** Kft. érdekében kötötte meg az alperessel a Casco szerződést”. A per összes adatából egyértelműen megállapítható, hogy kifejezetten a saját érdekére tekintettel kötötte meg a szerződést függetlenül attól, hogy azt egyben, szükségszerűen a tulajdonos javára tette. Végül azzal érvelt, hogy ha a tulajdonosváltás egyúttal automatikusan a szerződés megszűnését eredményezné, akkor ez nem a bejelentési kötelezettség körében kerülne említésre a biztosítási szabályzat 14. pontjában, hanem a 15.4. pontban a szerződés megszűnésének esetei között.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a biztosítási szerződés alapján a bíróság a felperes érdekeltségét nem állapíthatta meg. A felperes mint szerződő fél kötötte meg a szerződést a jármű tulajdonosa javára, és kedvezményezettként nem került megjelölésre. Ebből következik, hogy a szerződés alapján a vagyontárgy megóvásában nem volt érdekelt, a biztosítási esemény miatt szolgáltatást nem kapott volna.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A Legfelsőbb Bíróság - a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálva - az alperes helytállási kötelezettsége kérdésében az elsőfokú bíróság álláspontjával értett egyet.

A Ptk. 548.§-a úgy rendelkezik, hogy vagyontárgy biztosítási szerződést csak az köthet, aki a vagyontárgy megóvásában érdekelt, vagy aki a szerződést érdekelt személy javára köti meg.

A törvény idézett rendelkezése értelmében elsősorban nyilvánvalóan a tulajdonos az, aki érdekelt a vagyontárgy megóvásában. A törvény az érdekeltek körét azonban nem korlátozza kizárólag a tulajdonosokra. E körbe tartozik ugyanis mindenki, aki valamilyen módon hátrányos helyzetbe kerül a vagyontárgy elpusztulása vagy értékcsökkenése folytán. Érdekeltnek kell ezért tekinteni többek között a szállítót, a zálogjogosultat, a haszonbérletet, a bérletet és használatot, stb.

A perbeli biztosítási jogviszonyban a felperes szerződő félként vett részt. A per feltárt adatai szerint 2006. június 12-től jogosult volt az **A.F.** Kft. tulajdonában álló ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsi állandó jellegű használatára. Így nem tehető vitássá a személygépkocsi megóvásában való érdekeltsége, függetlenül attól, hogy a biztosítási szerződés szerint azt az **A.F.** Kft. javára kötötte meg. A harmadik személy javára kötött szerződés esetében a Ptk. 548.§-a ugyanis azt nem zárja ki, hogy a vagyontárgy megóvásában a szerződő fél maga is érdekelt legyen. Téves ezért a másodfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy az érdekeltség vizsgálata csak a biztosított szempontjából releváns. Adott esetben a nem vitatott tényállásból kellett kiindulni. Eszerint a gépjármű megvásárlása szintén a felperes érdekében, állandó gépjárműhasználatának folyamatos biztosítása céljából került sor.

A Ptk. 545.§-ának (2) bekezdése szerint, ha a szerződés hatálya alatt a biztosítási esemény bekövetkezése lehetetlenné vált, vagy a biztosítási érdek megszűnt, a szerződés illetve annak megfelelő része a hónap utolsó napjával megszűnik.

A Ptk. idézett rendelkezése értelmében a vagyontárgy megóvásában való érdekeltségnek nemcsak a vagyonbiztosítási szerződés megkötésekor, hanem a biztosítási jogviszony egész tartama alatt fenn kell állnia. A perbeli tényállás mellett a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a gépjármű megóvásában való érdekeltség a tulajdonosváltozással automatikusan az előzőek értelmében nem szűnt meg, hanem a vagyontárgy megóvásában érdekelt felperes által kifizetett biztosítási díjjal fedezett időszakra fennmaradt. Ezt az értelmezést támasztja alá a biztosítási szerződés részét képező alperesi Multi Casco Plus gépjármű biztosítási szabályzat is, amely a jármű tulajdonosát érintő változásbejelentés elmulasztásához nem fűzi a szerződés megszűnésének jogkövetkezményét (14. pont). A peradatok alapján tehát nem állapítható meg a Ptk. 545.§-ának (2) bekezdésében írt jogkövetkezmény. Ezért a Multi Casco Plus gépjármű biztosítási szerződés alapján az alperes helytállási kötelezettsége fennáll. A felperes

- a követelés engedményezése folytán - a maga javára érvényesíthette az alperessel szemben a biztosítási szerződésből eredő követelést.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett. Ezért az alperes a Pp. 270.§-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét megtéríteni. A felperes perköltsége a lerótt 82.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Budapest, 2011. április 7.

dr. Kiss Mária a tanács elnöke s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k., dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző